

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autora: Boris Ittner

Název práce: Analýza proměn charakteru režimu v Maďarsku v kontextu kritických událostí

Boris Ittner se ve své práci zaměřuje na analýzu politického režimu v Maďarsku v době dvou významných událostí, u kterých autor práce předpokládá, že by mohly mít zásadní dopad na jeho povahu. Zcela konkrétně si klade za cíl odpovědět na následující otázky: „Jak se proměnil charakter režimu v důsledku vládních kroků v reakci na migrační krizi z roku 2015 a pandemii COVID-19 v roce 2020?“, „Jak vládní kroky v kontextu nastalých krizí přispěly k proměně charakteru maďarského režimu?“ (str. 9). V teoretické části autor práce čtenáře nejdříve seznamuje s teorií hybridních režimů a konceptem „democratic backsliding“. Do této části autor zařazuje i kapitolu o metodě „process tracing“. Před analytickou částí je krátká kapitola, ve které autor pojednává o maďarském režimu před výše uvedenými událostmi ve 3 sledovaných kategoriích. V samotné analytické části práce autor sleduje změny u sledovaných kategorií v době migrační krize a pandemie koronaviru. Své poznatky následně shrnuje v závěru práce.

Autor práce si vybral téma, kterému se současná politologie věnuje velmi intenzivně, a to nejen ve spojitosti s Maďarskem, ale i řadou dalších zemí světa. Nabízí se tedy otázka, v čem je autorův přístup originální a jak přispěje do současných debat jak k vývoji v Maďarsku, tak i ke konceptu „democratic backsliding“. Přínos práce dle mého názoru zůstává nejasný i po jejím přečtení. Domnívám se, že to pramení ze dvou problémů, které tato práce má. Prvním z nich je nejasný vztah mezi oběma využitými koncepty a jistá nevyrovnanost v tom, jaká pozornost je věnována sledovaným kategoriím, které generuje teorie hybridních režimů a koncept „democratic backsliding“. Zcela konkrétně je to právě vztah sledovaných kategorií hybridních režimů a volebních nesrovnalostí z konceptu „democratic backsliding“. Autor sice představuje oba koncepty, ale již dále čtenáři nesděljuje, jak tyto dva koncepty spolu souvisí, jak jsou důležité pro samotnou práci a jak s nimi autor dále v analytické části pracuje. Metodologická část by do určité míry mohla s výše uvedenými otázkami pomoci, ale v autorově zpracování vyjasnění nepřináší. Naopak. Autor se odvolává, že používá metodu process tracingu v tzv. variantě vysvětlení výsledku (explaining outcome). Tu autor velmi stručně popisuje, přičemž chce danou metodu využít tak, že skrze ni popíše (vysvětlí), „jakým způsobem v Maďarsku došlo k demokratickému backslidingu a jakými způsoby vláda proměnila legislativu v zemi v kontextu migrační krize a pandemie covidu-19.“ (str. 19). Dle mého názoru se jedná o nepochopení, o čem process tracing (v dané variantě) je, neboť i v této variantě process tracing usiluje o vysvětlení ve smyslu odhalení kauzálního mechanismu (vztahu), byť není zobecnitelný, ale specificky vázaný na daný případ (viz Beach, Pedersen 2013, 9-22). To je patrné i v samotné analýze. Autor v zásadě aplikuje představené koncepty (přičemž není zřejmé, jak jsou operacionalizovány), ale nevysvětluje příčiny a následky (čeho?). To je patrné např. v pasáži, kde autor popisuje „vládní propagandu v případě očkování“ (str. 39). Jak toto souvisí (by souviselo) s tím, co je příčina a následek, resp. jak toto tvoří součást kauzálního mechanismu, který vede k určitému výsledku?

Otázky:

- 1) Jak souvisí „democratic backsliding“ s teorií hybridních režimů?
- 2) Jak se ve Vaší práci tyto koncepty prolínají? Jak je používáte „společně“?
- 3) Jak konkrétně jste postupoval ve své analýze (jak jste aplikoval „process tracing“)?

I přes výše uvedené práce odpovídá z hlediska obsahu i zpracování obvyklým standardům kladeným Katedrou politologie FF UHK na bakalářské práce. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení D.

Datum a místo

Podpis: